

Polgo Hasia Pas Deli Timotibolo Asəna Tolai

Hasia nedebə tau sabo po

Te bidi Pol te Godigo gesi wiegi yai po pususu biligi pobadi, aga te hanu nogi Listraba sabolama, te bulu Galesia Provins tə pedaide biliyu, tama te po tede pusali. Tama gesi bidi me deli nogi Timoti agai te po odolama tama homu hasegelama, tama Kraisgo po wali pabo gagalali. Aga te hanu Listra buludu asai bidi dao. Aga ida te Juda hani we da, te aga aya te Grik hani bidi dao. Polgo aga selama, tama augwali si biliyu, te Godigo sə haniani buluba egi pai. Te po te buku nogi Tagala Palai, te Dəq 16:1-3, tede elalubo po suao. Nosali Polgo Timoti te Efesus hanude taga soali. Agai homugo te bidi Timotigo te tede bidali Kraisgo po wali pabo we bidi hani tonalubo sə eyu, aga augwaligo toboli bidi bidaibao. Tama e pas tomode Polgo te bidi Timotibolo te haniani tau sabo po weyu, tama te we bidi hani dodolobo po wabo. Te tibo po ola mabo bage te Efesus bulude elalubaso, te bidi Polgo Timotibolo augwaligo po wabo tagala wao wali. Tama te bidi Timotigo te Kraisgo po wali pabo hani tomode elalubo bidi meba selama tama augwaligo te Godigo we bidi tau sabo səba muao, te Polgo te tobage po me asəna tolali.

**Timotigo aga digi aga ebo kolesaga bugagia tonalu, tama
Godigo po wali pabo we bidi tigidali me tonalu yai**

(Dəq 1-6)

1 ¹Ena Pol dao, ena Krais Jisasgo po sela pabo sə bidi dao. God da, te da ma dobola sabo bidi dao, tama dago suainogo dwagi yai homu eyu tonalubo bidi deli te Krais Jisas dao, tama augwali sigo enabolo te sə yao po obaso, eno te Kraisgo po sela pabo sə bidi bidibao.

²Timoti, nage dali eno e po asəna tolobao. Te eno nagebolo Godigo po pusama, tama nago homu te poba begi peyu, tama nage te gesi noma bidi pedalali. Tama tiyu, tama nage eno ogwa mu tiwai dao. Tama eno homugo dago Aya God dali, dago Genuai Bidi Krais Jisas dali, augwali sigo nagebolo te olo tau sabo kolesagago dwagi yai sə eyu, tama homu dene eyu elama, tama nago homu nagamea peyu bugagia bidao.

Tibo po ola mabo bage sagia sao wao po

³ Polobadu ena te moni tō Masedonia teba painogo eno nagebolo po wali, te tiwai naga megi eno nagebolo po ma obao. Nage te Efesus hanude me bidao, tama bidi meba augwalibolo te po weyu, augwaligo te we bidi dabe augwali tibo po ola mabo tagalao, te bomonama te po augwalibolo wao. ⁴ Tama wao, “Dagego te haniani olo namu po dali, te polobadu wāj̄ dabego nogi hauwade po mibo dali, te tobage po mibo tagalao,” te po bomonama augwalibolo wao. Magi baso meni. We bidi augwaligo te po odolama, tama tede po miyu, tama augwa hasi wado po wabo dao. Tama tebogo te we bidi augwaligo Godigo sē yabo homu konebo tau sabo menio. Te dago te Godide konealubo po dāj̄ wabo, tebogo naga dabolo Godigo sē yabo homu ola mabo dao. ⁵ Tama eno augwaligo te tobage po ola mabo tagalao wali po page e dao: augwaligo eno po wali pobaso da, teda augwaligo homu te meda meniam, tama te dwai sē me dwagi yai sē me dagalabo homu bugagia elaluama, tama augwaligo homu mu eyu, tama Kraisde konealubo po dāj̄ mu waibao. Tama tiyu, tama te tigidali kolesagago augwaligo te gasa we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo mu yabo homu kolesaga hodolaibao. ⁶ Bidi meba augwaligo te dwagi yai kolesaga tagalama, tama augwaligo te pabo tū me tagalama, tama augwali subigila te olo kedu meni yai po ola bilibo dao. ⁷ Augwali te Godigo bomai pode te po ola mabo tisa bidi bidabo godolo homu ebo dao. Tiali goli augwa digi augwa wabo po page me konebe, tama augwaligo bomonama tama “Awe, dago gisiga koneani, te dago ola mabo po te mu po naga dao” wali goli, augwaligo te ola mabo po page me konebeo.

⁸ Dago hanianai koneani, te Godigo bomai po da, te dwagi yai dao, te bomai pogo ebo sē elalubao. Dago te bomai pogo ebo sē naga eyu da, te usu mu dao. ⁹ Tiali goli te me dago konea. Godigo te bomai po mani. Te bomai po da, te doloba pai we bidi dabe augwali tonaluabo po meni. Te menio. Te bomai po te haniani dwai kolesaga ebo bagebolo wai dao. Augwaligo te bomai po ola tagalama tama te po sela sābo bage dao. Augwaligo God tudiba muyu, dwai kolesaga ebo bidi dabe dao. Te Godigo kolesaga tagala po weyu, tama te tōde kolesaga wali pabo we bidi dao. Meba augwaligo augwa aya ida ela mubo bage dao, meba te gasa bidi ela muyu ebo bidi dabe dao. ¹⁰ Te penani kolesaga ebo we bidi, te ogomani dali dwai dwai sē ebo bidi dabe, te we bidi wi sabo bidi dabe me, te tibo po wabo bage, te po tūde tibo po wabo bidi dabe me, te bomai po dabe te tobage we bidibolo muai dao. Te tobage kolesaga te Sodom de Gomora hanu side yali kolesaga tiwai dao. Me te gasa haniani dwai sē ebo bidi dabe me, te Godigo dwagi yai ola mabo po odisābo bage, augwalibolo me te bomai pogo po elalubao. ¹¹ Te dwagi yai ola mabo po da, te ula yai bomo elalubo wiegi yai bidi God agai te po pusao olama enabolo mani gesi wiegi yai po tomode elalubao.

Godigo Pol aga homu dene eyu tau sali po

¹²Dago Genuai Bidi Krais Jisas agai eno sə yabo bomo mobaso, tama eno agabolo buba hwi wabo dao. Agai homu ena agaba homu kęq pai bidi bidiyu, tama agai sə yabo ena usu yaibao. Agai te homu elama, tama aga sęba ena mubaso, eno agabolo nage usu da po wabo dao. ¹³Mu tama, polobadu eno agai nogibolo dwai posobo po wabo bidi bidai, tama eno agai po odobo we bidi dabe dali boi bidi eyu, augwalibolo dene mabo sə iduai. Tama eno aga dali hagoma eyu, aga nogi dolobo sə eyu bidai. Eno Kraisde tama dwai sə yali goli, Godigo ena homu dene eyu tau sali. Magi basowe? Eno konealubo po Kraisde dąq wasiąbaso eno bugagia konesiąma, tama eno te tiwai dwai kolesaga aga dali iduai.^a ¹⁴Tama dago Genuai Bidigo olo tau sabo wiegi yai kolesaga umabo mu enabolo eyu, tama agai enabolo te agaba homu begi pabo bomo me, te we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga me, te kolesaga si agai enabolo olo mani. Da Krais Jisas dali wadolobaso, tama te kolesaga si agai dabolo mani. ¹⁵E konealubo po te mu po dao, tama tigidali we bidi e po odama augwaligo homugo mu dąq omainao: Krais Jisas te tōba dulali, te tqđe dwai sə ebo we bidi dabe ma dobola sainogo asali. Awe, te mu po dao, tama te hasia polasa dwai sə yali bidi te ena digi tama e dao, eno yali dwai sə te gasa bagego dwai sə aiyaba elaluali. ¹⁶Ena te hasia polasa dwai sə yali bidi te ena digi bidali goli, Jisas Krais agai ena dali homu dene eyu tau selama, tama ena ma dobola sai. Magi basowe? Te ena subo piksa noma tiwai yali. Tama nosali te gasa dwai sə ebo we bidi augwaligo te Kraisgo te dwai sə ebo bidi polo elisąbo wiegi yai kolesaga hania konemainogo eyu, agai ena dali te kolesaga naga hasia yai dao. Tama augwaligo homu aga poba begi peyu, tama bidibo ula selama, bugagia sesemane sogo bidada peyu, bidada pomainogo yaibao. ¹⁷Tama tibaso, eno agai ena dali yali sęde homugo kone paluyu, tama aga genuai nogi me aga wiegi yai ula yai bomo me te si ugwbaba muyu, tama eno e po obao: “Aga te Tuni Bidi tigidali sogo bidibao. Aga me isibo meni, gamonaibao. Tama bidigo aga me subo menio. Agaduba deli naga te God mu dao. Genuai nogi me bomo me te agade sesemane sogo mu bidada peyu, bidada pomainao. Mu dao,” eno te po obao.

¹⁸ Eno ogwa Timoti, polobadu Godigo po pusubo profet bidi dabe meba augwaligo nago nosali yabo sede mu yabo po augwaligo dabolo pusai dao. Tama meg i me eno te po wali peyu, tama eno e po nagebolo obao. Tama nage me, nago te po ma koneama, tama te pogo nage tau siyu, te nago hwijabo nai tiwai elalumainao. Tama tiyu, tama nago bomo elama, tama nago ebo se bugagia yao, te hwib otiwai yao. ¹⁹ Tama bidiyu, tama

^a 1:13 Tpi 8:3; 9:4-5

nago te konealubo po nago homugo bugagia dąu wao, te dwai sę me isiąma, tama nago te dwai sę me dwagi yai sę me dagalabo homu bugagia elaluyu bidaao. Te bidi meba augwaligo te augwa dwai sę me dwagi yai sę me dagalabo homugo augwalibolo wali po ola tagaluyu ebaso, tama augwaligo Godide konealubo po dąu wabo tagalai dao, tama augwali hobedagia dwai kolesaga daide bidibao. Te augwali te tamu ąj daidu pabo moni geba sip tiwai dao, tama tede elalubo moni masigigo te moni geba sip dolobo tiwai gilama yai dao. Augwaligo Godide konealubo po dąu wabo tagalai dao.²⁰ Te Himeneus de Aleksander, te bidi sigo te tiwai kolesaga yalio. Tama tibaso, augwali si eno te dwai haubo toboli bida Satango nogoba muani, agai augwalibolo sęge mawaibao. Augwali sigo sęge selama, tama Godigo nogide dwai posobo po wabo tagalamainogo eno tama yai dao.

**Dago Godiba hanalu gedu haluasa po wabo kolesaga
eyu, te tigidali we bidi tau sao wali po**

2 ¹⁻²Tama tibaso, nago yabo sęde, te sę nago emainogo eno nage homu hodolobo po obao. Hasia tuni po e tama. God agai tigidali we bidi tau somainogo eyu, nago te Godigo hani we bidi tigidalibolo gedu haluasa po wao, te po wao. Tama tiyu, agai augwali tau sao po hanaluyu, tama agabolo nage usu dao po me wao. Godigo te gavman tuni bidi dabe dali, te genuai gavman sę ebo bidi dabe tigidali tau somainogo eyu, dagego agabolo gedu haluasa po wao. Magi basowe? Godigo augwali tau siyu, tama augwaligo augwa te we bidi tonalubo sę bugagia eyu da, teda da we bidi tigidali da bugagia bidaibao. Gasa bidi augwaligo dabolo sęge magobeo, tama da tigidali homu nagame wiegi yai elama Godigo homu naga wali peyu, tama gasa we bidi dali bugagia bidaibao. ³Te tobage gedu haluasa po wabo kolesaga dwagi yai dao, tama tede te da ma dobola sabo bidi God aga dwagi yai homu ebo dao. ⁴Te agai homugo te agai tigidali we bidi ma siyu, tama augwaligo aga mu po page mu konemainogo ebo dao. ⁵Magi baso meni. Te God deli naga bidibao. Tama te God de bidi si tomode naga dolalubo bidi deli naga te elalubao, te bidi te Krais Jisas dao. Agai God dali we bidi dali deliba sisinabo bidi dao. ⁶Agai aga bidibo ulago digi te tagaliyu, te tigidali we bidi ma abelali. Te tama tiali kolesagade Godigo aga bodolu mani sogo da ola mani, te agai tigidali we bidi ma sabo homu ebo dao. ⁷Tama tede Godigo ena te agai po sela pabo sę bidi mubaso, tama eno agai po pusubo sę elalubao. Eno mu po naga obao, eno tibo po me wabeo, te Israel hani isiąwai bidi dabebolo po ola mabo tisa bidi agai ena nigli, te eno augwalibolo te Godigo mu po dali te Kraisde konealubo po augwa homugo dąu wabo kolesaga me eno ola momainogo yali.

⁸Tama eno homugo te tigidali bulu bidi dabe augwaligo gedu haluasa po omainogo homu ebao. Eno homugo augwali Godigo kolesaga naga

wali pabo bidi dabe bidu, tama haliga sębę me wado po wabo tagaliyu, tama augwa nogo uwgaba siyu, te augwaligo gedu haluasa po omainogo ebo dao. Nago augwalibolo tama tiao po wao.

We dabe sibigo yabo kolesaga po

⁹Eno homugo te we dabe sibigo me augwa gudubo uwgade homugo bugagia kone paliyu, augwa nogi uwgaba sabo kolesaga te uwgade elamu, te bidigo homu hodolobo sę me elamu. Augwaligo te toboli nisi me te tigi me te haniani bis dabego badi, te wiegi yai kapa golgo me te moni masigigo sabo uwgago me, te augwa tigi dali toboli nisi me au ilama elamu.^b ¹⁰Menio. Te we dabe sibi augwaligo te Godigo homu wali pabo homu eyu da, te augwaligo we bidi tau sabo haniani wiegi yai sę yao. Te da te augwa au ilibo nai tiwai mu dao. ¹¹Te we dabe sibi augwa digi aiyaba elaluama, tama pedauwali pania selama, tama po ola mabo bidigo wabo po sao. ¹²Te Godigo po odobo we bidi hani tomode te eno te we me deli te po ola mabo tisa bidi ma te bidi dabego toboli we bidimainogo me gogolobo menio. Te menio. Te we dabe sibi augwali te pedauwali pania selama, tama bidigo wabo po naga odao. ¹³Magi baso meni. Te tiwai yai: Godigo Adam bolo hasia nigali, tama nosali agai te we Iv nigai dao.^c ¹⁴Tama me te Adamgo tibo po homude dąę me wabe. Wego te tibo po homu dąę olama, tama agai Godigo bomai po bolali.^d ¹⁵Tiali goli te we dabe sibigo te wai dabe ame nabo sę yaibao. Augwaligo te wai ame nabo kolesagade Godigo augwali ma dobola saibao. Tama augwaligo Godiba konealubo po sesemané sogo dąę weyu, tama we bidi dali dwagi yai homu ebo kolesaga wali peyu, tama augwali dwai sę isabō kolesaga me wali pabo sę isabō bugagia bidiyu, tama wiegi yai homu elalubaso da, teda Godigo augwali ma dobola saibao.

Te Godigo po odobo we bidi tonalubo bidigo wiegi yai kolesaga yao po wali

3 ¹E po te mu po dao: bidi me deligo te Godigo po odobo we bidi tonalubo homu ebaso da, te bidi aga wiegi yai sę godolo eba.

²Tama nago te Godigo we bidi tonalubo bidi nigiyu tama aga e tama bida. Aga dolo mu bida, tama te bidi dabe augwaligo agade te dwai sę ebo me gegegobeo. Aga te we deligo bidi naga bida. Aga homu bugagia dodolama tama dulalua. Agai aga digi kolesaga bugagia tonalua. Aga subigila bidibo bidi bidamuo. Te aga te Godigo po odobo gasa buludu asali we bidi agai aga beba sabo bidi bida. Tama aga te Godigo po ola mabo sęde aga usu yao. ³Aga te bomai aq̄ tulama te esela pabo bidi tiwai bidamuo. Agai sębę polo eyu, bidi eleyu me egobeo. Menio. Agai te bidi

^b 2:9 1 Pi 3:3 ^c 2:13 Gag 2:7, 21-22 ^d 2:14 Gag 3:1-6

dabe dalí imilai homu nagame yao. Agai te wabi subigila hwigio. Agai homu te monede kuna däq me olamuo. ⁴Aga bugagia kənasa bidiyu, agai te aga digi we wai puluba bugagia tonaluyu, tama te wai dabe aga dologode bidiyu, te augwaligo agai po wali pomainogo yao. ⁵Magi baso meni. Te bidigo aga digi aga we wai puluba bugagia tonalusiąbo bidi da, aga te Godigo po odobo we bidigo toboli bidi bidibo te usu me egobeo. ⁶Te tamadi gesi noma baptais tamadi sali bidi te tonalubo bidi sə munu me menamuo. Tiyu aga te hagoma ebaso tama Godigo aga dali po tū elama dene mayu, te agai Satan po tū yaligia tiwai elama sela sawani. ⁷Te bidigo wiegi yai nogi te Godigo po odisawani bidi dabe augwali tomode elalubo bidi, te aga naga te tonalubo bidi sə ebo usu yaibao. Te aga nogi wiegi yai me elalusawani da, teda aga dwai sə eyu, tama aga hale elama, tama te Satango hagani togobo wago te aga saibao.^e

Te Godigo po odobo we bidide sə ebo bidi po

⁸Te nago te Godigo po odobo we bidi tonalubo sə tau sabo bidi dabe nigliu, augwali me e tama bida. Te homu mu naga eyu, te wiegi yai kolesaga ebo bidi bida. Augwali te bomai aji tulama esela pabo bidi tiwai me elamuo. Augwali te gasa bidi dabego mone dabe anomia elama sabo homu ebo bidi bidamuo. ⁹Te augwaligo dwai sə isiąma tama augwali homu wiegi yai elaluyu, tama augwaligo te polobadu geme dualali po, te Godigo Kraisde dabolo waselali konealuabo po homugo däq olama bida. ¹⁰Te hasia dagego augwaligo ebo kolesaga usu sao. Tama augwaligo kolesaga dolasa elama tama po meni baso da, teda augwali te tau sabo səba muao.

¹¹Tama te bidi dabe augwaligo we dabe, te we dabe te wiegi yai kolesaga ebo we bida. Augwali te posobo po wabo we dabe bidamuo. Te augwaligo augwa homu bugagia dodolama tama bida. Sesemane sogo te augwaligo wiegi yai dolo kolesaga naga yao.

¹²Te tau sabo bidigo we te deli digi naga selama bida. Agai te aga we wai bugagia tonaluao. ¹³Te bidi dabe augwali te Godigo po odobo we bidi tau sabo sə bidi bidiyu tama wiegi yai sə eyu da, teda we bidi gedude augwali nogi wiegi yai elaluabao. Tama augwaligo te Krais Jisasde konealubo po bomo elama pusubo usu yaibao.

Godigo po page megı waselali kolesaga po page te genuai nai mu da po wali

¹⁴Eno homugo ena nage bidibo madi tamadi asaibao. Tiali goli megı eno e pas nagebolo asəna tolobao. ¹⁵Magi baso meni, ena polo sabalisiąbaso da, teda nago e pas selama tama nedama, tama nago nage Godigo hanide bugagia

^e 3:7 Tai 1:6-9

bidabo kolesaga po tede koneagameo. Te God aga da te bidibo ula elalubo God dao. Te agai po odobo we bidi hani augwali da te Godigo be tiwai we bidi dao. Tama augwali te Godigo mu po tolalubo te bomai ni pos dali kau ni me tiwai elalubo dao. ¹⁶Awe, mu tama, te polobadu geme dualali po, te Godigo dabolo waselali konealuabo po page te genuai mu elalubo, tama bidigo te pode te po mu menio wabo te usu me egobeo. Te konealuabo po e dao:

Aga te tigi elalubo bidi mu pedalali, tama hania hanilai.

Tedali Mobo Bidigo we bidibolo ola mani, te bidi aga dolo mu yali.

Te dagalude mobo bidi ensel dabego aga suai.

Tama po pusubo bidi augwaligo agade po te tigidali we bidi hanibolo pusigi pali.

Te tqde bidi dabe augwaligo konealubo po agade dą̄ wai.

Te Godigo aga dagaluba odasa holama, tama megı aga bomo dali, genuai nogi dali selama bidibo dao.

Tibo po ola mabo bidi dabe augwaligo po waibao

4 ¹Godigo Tedali Mobo Bidigo hanilama te po wai: nosali sogo bidi meba augwaligo te Kraisde konealubo po tagalaibao wali. Te augwaligo te tibo po wabo dwai haubo noma bidi dabego ola mabo po odama, tama augwaligo te dwai haubo noma bidigo po wali paibao. ²Bidi meba augwaligo dwai sę dali dwagi yai sę dagalabo homu te isali tiwai dao. Tama tibaso augwaligo augwa ebo sę dagalisiayu tama augwali tibo po wabo bage dao. Tama “Eno mu po naga obao,” wai goli, augwaligo te dwai haubo noma bidi dabego tibo po naga ola mabo dao. ³Tama tiyu, augwaligo e tiwai po ola mabo dao, “Dagego te we sabo sę elamu, te sę habu selai sę dao,” te po augwaligo ola mabo dao. Tama me augwaligo haniani tubo nai me badu habu selebo dao. Tiali goli Godigo te nai dabe nigali te da bidigo konealubo po dą̄ weyu tama agai mu po koneani we bidi, dago te nai dabe selama tuyu, tama Godibolo gedu haluasa po weyu ‘Nage usu da’ omainogo yai. ⁴Magi baso meni. Dago koneani, te Godigo nigali nai tigidali, te wiegi yai naga yai. Tiyu dago sayabuo. Dago Godibolo usu da weyu gedu haluasa po olama sao. ⁵Te Godigo te naide polobadu wali po dali, te dago gedu haluasa po wabo po dali, te po sigo te nai wiegi yai ilama pedalubo dao. Tama tibaso, te nai dago tuagameo, po meni.

Timoti te Kraisgo wiegi yai sę bidi bidimainao

⁶Nago te eno megı aşeanı po te dago ama dedebolo mobaso da, teda nage te Jisasgo wiegi yai sę bidi bidaibao. Tama tiyu, te konealubo pode

me, te nago wali pabo tigidali wiegi yai kolesaga ola mabo po me, te po side nago genuai bomo bugagia sidu bideibao. ⁷Tiali goli te haniani olo namu po dali, te haniani kedu meni yai po dali, te tobage po mibo te nago odogio, te tudiba muao. Te tobage olo po dago God bugagia koneabu tau sabo po menio. Bomo elama, nago naga digi te Godigo kolesaga wali pabo sə ola mayu bidao. ⁸Nago koneani, te dago tigigo sə ebogo te tigibolo bomo mobaso, tebogo da tau sabo dwasianu usu ebo dao. Tiali goli Godigo kolesaga wali pabogo te da tau sabo te hauwa mu ebo dao. Te sə ebogo da megi te bugagia bidibo ula mabo dao, te nosali bidabo ula tau sabo me te usu yaibao. ⁹Te po mu tama wali, tama te po tigidali bidigo odama, tama augwaligo homu te poba begi pobaso, te usu yaibao. ¹⁰Tama da Godigo kolesaga wali pabo, tebogo da megi me, nosali me tau sabo usu baso, dago bomo eyu sə dene mu ebo dao. God da, te tigidali we bidi ma sabo bidi da, tama agai te Kraisde konealubo po augwa homugo dəq wali we bidi da mu ma dobola sabo bidi dao. Tama tibaso, dago te bidibo ula elalubo Godiba homu begi pelama, tama agai da somainogo dago aga tonalubo dao.

¹¹Nago bomonama te po te Godigo we bidi augwalibolo pusao, tama augwaligo wali pomainogo ola mao. ¹²Augwaligo suali, nage gesi bidi homu ebo, tiali goli augwaligo homugo nage te olo bidi yali homu ebo gogologio. Menio. Nage te polalubo bidi bidao. Tama tiyu, tama nago po wabo kolesaga me, te bilibo me, tama nago we bidi dali dwagi yai homu eyu godolo ebo kolesaga me, te nago Godiba homu begi pabo kolesaga badi, tama te magi dwai sə isiąwai wiegi yai kolesaga nago ebo augwaligo suyu, tama augwaligo homu Godiba begi pabo we bidi augwaligo nage wali asaibao. ¹³Ena nago bidibo digi nosali asaibao. Te sogo nago ena tonaludu digi, nago te Godigo bukude aşəani po aga hani we bidibolo nedebi sə yao. Tama augwalibolo Godigo po pusuyu tama ola mayu bidaluao. ¹⁴Polobadu te Godigo po pusubo bidi augwaligo nago nosali yabo səde mu yabo po weyu, tama te monu dabe toboli bidi augwaligo augwa nogo nago toboluba muani. Tama te sogo Godigo nago sə yabo bomo dali, homu kolesaga dali nagebolo olo manio. Te mani nai tagaligio. Te mani bomogo me, te homu kolesagago me nago naga sə yao. ¹⁵Tigidali bidigo nago ebo te pua pai holobo ni tiwai sə sumainogo eyu, tama sesemane sogo nago te Godigo we bidi tonalubo sə bomo elama bugagia yao. ¹⁶Tama naga digi ebo kolesaga me, te we bidi ola mabo sə te bugagia tonaluao. Tama tidua. Nago tama tiyu da, teda naga səgo digi nage dali nago po odobo we bidi dali ma dobola saibao.

We bidi dodolobo wiegi yai kolesaga po

5 ¹Te Godigo po odobo we bidi hani tomode te monu dabe toboli bidi me deligo dwai sə eyu da, nago aga te dwai səde ma dodoloyu

tama nago agabolo sesena pai po me olamuo. Menio. Nago po nagame elama dua digi dodolao, te naga aya monu dodolobo tiwai gilama yao. Tama nago te gesi ogwa bidi dabe dodoloyu, te naga ama dodolobo tiwai gilama yao.² Tama nago te mosi dabe dodoloyu, te naga ida mosi dabe dodolubo tiwai gilama yao. Tama nago te gesi we dabe dodoloyu, te naga abe dodolubo tiwai eyu, te wiegi yai dolo homu naga ebadi augwali dodolao. Mena bidi nago dwai səde dodolabo homu ebo bidi, nago sesena pai homu eyu dodologio.

³ Te we me deli aga bidi isai digi, tama we agaduba mu bidibaso da, teda nago te Godigo po odobo we bidi augwaligo te we tama bidibo koneama tama augwaligo augwa mone gego te we tau sao po wao. ⁴ Tiali goli te bidi isai we me deligo te aga wai genuai yai me, ma aga waigo wai te genuai yai elalubaso da, teda augwaligo bugagia koneao: te augwaligo polasa yabo sə te augwaligo Godigo po wali peyu, tama augwa hani we bidi bugagia tonaluyu, tama augwali polobadu dwasianude aya idago bugagia tonaluali tobage kolesaga wei ponoyu tonaluao. Awe, Godigo te kolesaga godolo mu ebo dao. ⁵ Tama we aga bidi isai madi, tama we agaduba mu bidiyu aga tau sabo bidi meni baso da, teda te wego te tiwai kolesaga ebo dao: agai Godiba tialuyu, tama Godigo aga tau somainogo eyu giligade me hulide me te agai Godiba gedu haluasa po weyu ena tau sao wabo dao. ⁶ Tiali goli gasa we me, te aga bidi isai madi, tama te wego te tigigo ebo kolesaga naga wali pabo homu eyu, tama dwai kolesaga ebaso da, teda aga tigi bididubadi goli aga bidibo noma te Godigo gedude isai dao. ⁷ Nago bomonama te eno tamadi wali po te Godigo po odobo we bidi augwalibolo pusao. Awe, augwaligo tama temainao, magi baso meni, augwali te gasa we bidigo gedude augwaligo dwai kolesaga elalugobeo. Tiyu gasa bagego po augwali dali elalugobeo. ⁸ Eno te po magi baso obawe? Te bidigo aga deli hani dabe me, ma aga kaneme deli hani digi te bugagia tonalusıwani da, teda te bidigo aga Godide konealubo po te tudiba munama tama agai ebo kolesaga te dwai mu elama, tama tebogo te Godigo po odisawai bidi dabego ebo dwai kolesaga te aiyaba elaluabao. Te Godigo po odisawai bidigo augwa digi te tiwai dwai kolesaga me ebeo. Menio! Augwaligo te augwa bidi isai we dabe, te augwaligo bugagia tonaluyu tau sabo dao.

⁹ Te augwali tau sabo hani bage meni yai wilawe we elalubaso da, te Godigo po odobo we bidi hani augwaligo augwa mone gego te tobage wilawe we tau somainogo eyu, augwaligo nogi te bukude dago asebo dao. Te bukude nogi elalubo wilawe we dabe naga augwaligo te tau sabo mone sabo dao. Tama nago te bidi isai we dabe nogi te bukude olo asegio. Menio. Te bidi isai we aga kibu be bidi sese sela wali, te tobage bidi isali we aga bidi deli naga dali bidali mosi we elalubaso da, teda aga nogi naga nago aseqo. ¹⁰ Tama e tobage haniani wiegi yai sə yai nogi elalubo

we tiwai: agai te aga wai puluba bugagia tonaluali. Tama agai te gasa bulu we bidi augwali te agai beba asobode nai mayu yali. Tama imilai homu eyu, agai te Godigo po odobo we bidi tau siyu saqə we tedabo sə yai dao. Tama agai te səge dali dene dali sali we bidi dabe tau siyu yai. Tama te wilawe we aga te tobage haniani we bidi tau sabo dwagi yai sə ebo kolesaga wali pabo we bidali da, teda nago te tobage we dabe augwali naga nogi te bukude aşəqo.

¹¹⁻¹²Tiali goli nago te augwa bidi dabe isai, te gesi we dabe augwali nogi aşenamuo. Menio! Te augwaligo homu hodolama tama te bidi dali ma pabo homu ebo si, te augwaligo Krais te tudiba muaibao. Tama tiyu, tama augwaligo agai səde te hasia dəq wali po augwaligo togolama, tama tede səge saibao. ¹³Tama gasa dwai kolesaga me augwaligo koneaibao. Augwaligo sə isayu tama augwali tigidali we bidigo beba olo pabo kolesaga saibao. Te kolesaga naga egobeo, te gasa dwai kolesaga me yaibao. Augwaligo te gasa we bidi dabe augwaligo po anomelama tama po sabilibo sə eyu, tama augwalibolo posobo po weyu yaibao. Te po augwaligo tedela paibao, haniani beba. Tama tiyu, tama augwaligo me te hogwa sa wali po togolama, tama augwaligo gasa we bidibolo subigila pusaibao. ¹⁴Tama tibaso, augwaligo tama idali weyu, eno homugo Timoti nago te bidi isai gesi we dabe te augwali bidigo ma sao po wao, tama wai ame nobaso, te augwa hani tonalubo sə yao. Te augwaligo tama tiyu da, teda, te da dali te dwai po wabo boi bidigo tə gegabo usu meni yaibao. ¹⁵Eno tama tiwai po te gesi we dabede wali, magi baso meni, te we dabe mebagi te Kraisgo səde dəq wali po te tagalama, tama augwaligo te Satan wali pabo gagalai dao. ¹⁶Te Kraisde konealubo po dəq wali we me deli te aga hani tomode te aga bidi dabe isai we dabe meba elalubaso da, teda te we aga digi te bidi isai we dabe tonaluyu tau sao. Te tau sabo sə te Godigo po odobo we bidi hanibolo te wego munamuo. Meni. Augwaligo te agaduba deli mu bidibo wilawe we dabe, te augwali tau sabo bage meni yai we dabe, augwaligo te tobage we dabe tau siyu tonalumainao.

Tobolu bidi dabede wali po

¹⁷Te Godigo po odobo we bidi hani tonalubo monu dabe, augwaligo te sə bugagia eyu da, teda te hanigo augwaligo nogi ugwbaba siyu, tama augwalibolo te augwaligo sabo pe mone mayu, tama meba ugwdatu manuma mao. Te tonalubo bidi dabe tomode te bidi dabe meba augwaligo te sə eyu, tama augwaligo me te Godigo po pusuyu tama te we bidi dabebolo ola mabo sə bugagia eyu te sə dene yali, te tobulu bidi dabe augwalibolo te manani masigi polasa mao. ¹⁸Magi baso meni. Te Godigo po bukude te Mosesgo polobadu e po aşəni, “Te nai wit ge bo selasomainu te nago bulmakau agai sə eyu tama te ge dabe sagago agabadi, nago aga gani te bonogo dəq wagio, aga te ge meba tumainao,” te po

asəani. Te tobage po me elalubao, “Te sə bidigo aga mone sabo usu dao,” te po wai dao.^f ¹⁹Tama bidi me deligo naga te po waibao, “Te Godigo po odobo we bidi tonalubo bidigo dwai sə yali” po obaso da, teda nago te po odogio. Tiali goli bidi sigo ma selago te po obaso da, teda nago odao, te bidi osola suao.^g ²⁰Tama tiyu, tobolu bidi dabe mebago te dwai sə yaibaso da, teda nago te Godigo po odobo we bidi augwali tigidali gedude te dwai sə yali bidibolo “Nago te dwai sə yalio, te kolesaga tagalama, tama Godigo po wali pabo ma gagalao,” te po wao. Augwaligo gedude tama eyu da, tama gasa tobolu bidi dabe augwali me te tiwai dwai sə ebo wi elama tagalumainao.

²¹ Te God me, Krais Jisas me, te Godigo dia sali ensel mobo bidi dabe, te augwaligo gesabidide eno nagebolo dolo mu obao, te eno meg i tama nagebolo asəani ola mabo po nago bugagia wali pao. Tama tiyu, tama nago te tobolu bidi dabego yali sə osola subadi, nago te bidi me delide wei ebo abagi homu eyu, tama gasa bidi me delide dwai homu eyu munu te tiwai elamu dao. Te bidi dabe osola subo sə te nago dolo mu naga yao.

²² Tama me nago te bidi me deli polo selama, tama aga bugagia osola susiąbadi, tama nago nogo aga toboluba muyu, tama aga te Godigo we bidi tonaluabo tobolu bidi nigelamuo. Magi baso meni. Te nago aga polo te tobolu bidi nigelama tama agai dwai sə eyu da, teda nago aga te dwai sə ebo tau sali tiwai waibao. Tama idali weyu, dua dao. Nago te naga digi bugagia tonaluyu, tama dwai sə me deli isiąwai bidi bida.

²³ Timoti, nago te olo wę naga tubo kolesaga tagalao. Tama te hauwa sogo te tigi bomo silabo gasi nageba pedaliyu ebo, tama te gasi sela səwainogo da, teda nago te naga tabi tau sainogo te nago dwasianu wain wę dali tuao.

²⁴ Te Godigo po odobo we bidi hani tobolu bidi nigelibo səde eno e po me nagebolo obao. Nago te bidi dabe hasia osola subadi, e po ma koneao. Te bidi mebago dwai sə dabe hanilama hania mu elaluyu, tama augwali te po tū yabo madi poligi pobaso, tama dago augwali polo dagalama koneani. Tiali goli bidi mebago dwai sə gema dualaluama, tama nosali naga hania hanilama pedalubo dago subo dao. ²⁵ Te wiegi yai kolesaga me te tiwai naga dao. Te wiegi yai kolesaga dabe me te hania elalubo dago subo dao. Tama meba dwağı yai kolesaga te we bidi dabego ebo te hania polo me pedalisiąyu yali goli, te me sesemane sogo gema me dualugobeo. Menio! Nosali dago te me koneaibao.

Olo sə ebo bidi dabede po wali

6 ¹ Te nago bidibo digi Efesusde bidibo Godigo po odobo we bidi augwali meba te masigi sisąbo olo sə ebo we bidi dabe dao.

^f 5:18 Bom 25:4; Mat 10:10; Luk 10:7 ^g 5:19 Bom 17:6; 19:15

Augwaligo augwa genuai bidigo sə eyu augwaligo tama tiwai homu yao, “Te ena genuai bidi aga te wiegi yai bidi, tama eno aga nogi uwababa sabo te usu dao. Agai te sə yao wabo po eno odaibao,” augwaligo te homu yao po wao. Tama te sə we bidi dabego te tiwai homu kolesaga eyu da, teda te genuai tonalubo bidi dabego te Godigo nogide me te Godigo po me te si dali dwai posobo po wabo kolesaga me egobeo.² Me ma, te olo sə ebo bagego genuai bidi aga te Godigo po odobo bidi bidiyu da, teda te sə ebo bidi dabego te homu me ilamuo, “Te genuai bidi aga Kraisba homu begi pai bidi bidibaso, aga da te eno ama tiwai dao. Tama tibaso, ena dali eno sə tonalubo genuai bidi dali, te da si Godigo gedude tiwai si dao. Tama tibaso, eno agai po odogobeo, te tigi dene sə egobeo.” Te homu augwaligo ilamuo. Menio. Augwaligo tama homu yao: “Eno bomo elama eno genuai bidigo sə bugagia mu eyu, tama eno te tiwai aga tau saibao. Magi baso meni. Eno genuai bidi aga te Kraisba homu begi pai bidi, tama eno aga dali dwagi yai homu eyu godolo ebao.” Te sə ebo bage augwaligo te homu yao wao.

**Te mone me doado bage hauwa sabo godolo ebo homu
kolesagade te tigidali dwai kolesaga page elalubao**

Te sesemane sogo nago te we bidi augwalibolo te tiwai kolesaga eno nagebole wali po tiwai gilama te we bidi ola madubadi geao, tama augwaligo homu hodolama wali pomainao.³ Tiali goli bidi mebago te po wali pisəma tama augwaligo bidi dabe gasa po ola mabo dao. Te gasa po te dago Genuai Bidi Jisas Kraisgo doloba pai po dali tiwai si isiąwai po dao. Tama te gasa po te dago te Godigo kolesaga wali pabo ola mabo po dali tiwai si isiąwai po dao.⁴ Te gasa po ola mabo bidi agai te hagoma genuai eyu, te agai Godigo kolesaga dwasianunu me konebeo. Menio. Agai homu kolesaga gasi tiwai eboso, tama agai te bidi dabe dali konila po wabo kolesaga godolo ebo dao. Tama subigila te dwasianu po pagede te po si wado po wabo ebo tiwai kolesaga me agai godolo ebo dao. Te tobage konila po wabode te tiwai kolesaga pedaludu gebo dao: augwaligo dwai homu gasa bidi dabe dali eyu, tama augwaligo augwa hasi konila po weyu, tama posobo po wabo, tama augwaligo te homu ebo dao, ‘Te gasa bidigo dwai sə yabo homu ebao.’⁵ Tama sesemane sogo augwaligo wado po subigila weyu ebo dao. Te tobage bidi dabe augwali te gagea pai homu ebo bidi pedalama, tama augwaligo te mu po te augwa homude dą̄ wabo tagalai dao. Augwaligo homugo te Godigo kolesaga wali pabo te bisnis ebo sunumi augwaliba bugagia pedalama, tama mone hauwa siyu, tama walu hauwa sabo mone bidi pedalaibao homu ebo dao.

⁶ Mu tama, te bidigo Godigo kolesaga wali peyu, tama aga homude te tigidali nai te aga usu yali da homu eboso da, teda aga te wiegi yai doado bage hauwa elalubo bidi tiwai yaibao. ⁷Dago koneani, te idago da ame

nenama tama da tqode pedalali, te sogo dago magi nai me deli sela asobeo. Menio. Te da olo naga asai. Tama nosali sogo da isibo sogo tama te tq tagalobode te dago magi nai me deli te dago isibo noma bidigo me sela pogobeo. Menio! ⁸Tama tibaso, dago tubo nai me ugwa me elalubaso da, teda dago dwagi yai homu pemene idu te homu yao, “Te naigo ena usu ilali. Ena dwagi yai homu pemene ebo dao,” te homu yao. ⁹Tiali goli te doado bage hauwa saio homu ebo bidi dabe augwali te buside bidibo uni kibu dabego te nai tugi painogo te denami odobo tiwai ebo dao. Tiali goli te kibu aga te dedagede tulaluyu isabo homu me konegobeo. Te moneba homu konebo bidi dabego homu te tiwai ebo dao. Te augwa homu te moneba dąu olama, tama augwaligo te haniani dwai kolesaga wali peyu, tama te homu kolesaga meni yai bidi tiwai bilibadi, te augwa digi dene mabo kolesagago augwali dąu wabo dao. Tama tiyu augwa digi dolama, tama augwali dwai mu hobedagia bidaibao. ¹⁰Magi baso meni, te mone godolo homu ebo kolesaga te tigidali haniani dwai kolesaga page mu elalubao. Te bidi meba augwaligo te bomo elama te mone godolo eboso, tama te kolesagago augwali kegelama tama augwaligo te Kraisde konealubo po tagalai digi, tama augwa yali dwai sę hauwago te augwali homude enani tama genuai dene mu tolali.

**Timoti nage tau sabo po nago bomonama uda baso da, te
bidibo ula selama, sesemane sogo bidada paibao**

¹¹ Te bidi dabe meba augwaligo te doado bage hauwa saio homu eboso tama tiwai dolaibao. Tiali goli Timoti, nage da te Godigo bidi da olama, tama nago te tobage dwai sę ebo kolesagaba tudi ola mao. Me ma, nago te bomo elama te doloba pai kolesaga badi, te Godigo godolo mu ebo kolesaga me, te Kraisde konealubo po dąu mu wabo kolesaga me, tama te gasa ama dabe godolo ebo kolesaga dolo wali pao. Tama te bomo elama dolaluyu, tama te boi bidi dabego mabo sęgę tigidali bugagia tolobo kolesaga me, tama augwali dali nagame elama bidibo kolesaga yao. ¹²Te Kraisde konealubo po dąu wabo bidi te ususu si yainogo udabo tiwai sę elalubao. Tama tibaso, nago te sesemane sogo bugagia bidada peyu, bidada pabo ula somainogo te sę bomo elama yao. Magi baso meni, polobadu nago te we bidi hauwago gedu tomode te “Ena Kraisde konealubo po dąu wai dao,” te dwagi yai po nago augwalibolo pusali sogo te Godigo nage sa muyu te bidibo ula saibao wali. ¹³Te God da te tigidali nai bidibo ula menama tonalubo bidi dao. Tama Krais Jisas aga te gavman tuni bidi Pontius Pailat gedude te dolo po naga weyu, aga digi aga te Godigo we bidi tau somainogo tagala palali bidi Krais dao po wai. Tama te God badi, te Krais Jisas dali sigo gedude te tiwai po bomo elama nagebolo eno megı obao:^h ¹⁴nago te Godigo po bugagia tonaluao. Nago te gasa bagego te Godigo pode dolobo po wabo gogologio. Te

^h 6:13 Jon 18:37

nago bugagia tonaluali da, teda te pode dwai po wainogo yabo te usu meni yaibao. Nago tama tonalua pidubadi te dago Genuai Bidi Jisas Krais te ma asobo sogoba usu nagasu tama Krais aga hanilama hania pedalaibao. ¹⁵ Aga ma asobo sogo te Godigo aga digi sa muani bodolu sogo elalubo, te sogo te dolo sogo mu naga yaibao. God naga te dwagi yai homu pemene ebo page bidi, tama agaduba deligo naga tigidali sə yabo bomo elalubao. Agai te tqde tuni bidi dabego Tuni Bidi, tama aga te genuai bidi dabego Genuai Bidi dao. ¹⁶ Agaduba deli naga te munu me isisəbo ula page elalubo bidi dao. Aga te genuai nanobo ula tomode mu bidibo, tama da aga pəba pabo te usu me egobeo. Te bidi me deligo aga munu me sube, tama aga me subo usu egobeo. Genuai nogi mu me, bomo me te agade sesemane sogo bidada peyu, bidada paibao. Mu dao.

Te doado bage hauwa elalubo bidi dabebolo wabo po

¹⁷Timoti, nago te tqde doado bage hauwa elalubo bidi dabebolo e po bomo elama wao: “Dagego te gasa bidi dabe dali hagoma me elamu, tama dagego te tiwai homu me egio, ‘Eno doado bage hauwa elalubaso, te bugagia bidaibao.’ Dagego te homu me egio. Menio. Dagego dəq wabo homugo te nai dabego augwali tau siyu bugagia bidaiba homu elamu. Magi baso meni, te tqde nai augwaligo da tigidali sogo tau sabo usu menio. Tama dagego e homu yao, ‘Eno Godiba konealubo po dəq mu olama, tama agai ena tau siyu, ena bugagia bidaibao,’ dagego te homu yao. Te dago homu dwagi yai pemene emainogo eyu, tama God aga digi te haniani dwagi yai nai te dabolo olo mu mabo dao.” Te doado bage hauwa elalubo we bidibolo te po pusao. ¹⁸Nago te augwalibolo te po weyu, tama e po me wao, “Dagego te we bidi tau sabo dwagi yai kolesaga haniani yao, dwagi yai sə umabo yao, te sesemane sogo dagego doado bage te gasa bidi dabebolo olo mayu, tama te nai dobabo bidi kolesaga bugagia yao,” te po bomo elama augwalibolo wao. ¹⁹Te augwaligo tama tiyu da, teda augwaligo te augwa nosali Godigo bulude te augwali tau sabo bomo hauwa tede elaluabao. Tama tiyu da, te augwaligo sabo bidibo ula augwali te wiegi yai mu bidibo ula sabo usu mu yaibao.

²⁰Timoti, Godigo agai po nagebolo mani. Nago te po bugagia tonaluao. Bidi dabe mebago te Godigo kolesaga wali pisəbo olo po dabe wabo dao. Augwaligo homugo augwa wabo po te koneai kolesaga po mu dao. Tiali goli meni, augwaligo wabo po te page meni yai konila ebo po naga dao. Nago te tobage po dabe tudiba muao. ²¹Magi baso meni, bidi meba augwaligo te po wai, “Dago te mu koneanio,” te po wali. Tiali goli augwali geda muyu, tama augwaligo te Kraisde konealubo po dəq wabo tagalama tama bidibao.

Te tama dao. Te Godigo olo mu tau sabo wiegi yai kolesaga te dage dali bidoa.